

**Uchwała Nr XVI/110/2012  
Rady Gminy Zarzecze  
z dnia 6 czerwca 2012r.**

***w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2014.***

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.)

Rada Gminy Zarzecze uchwała, co następuje:

§ 1

przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012-2014, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zarzecze.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY  
RADY GMINY  
*Izydor Pięniżek*

Załącznik  
do uchwały Nr XVI/110/2012  
Rady Gminy Zarzecze  
z dnia 6.06.2012r.

# **GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2012 – 2014**

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, czy pijaństwo rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocie, brak wystarczających środków finansowych to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Obowiązek opracowania i realizacji 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.). Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania. Powstał on w oparciu o diagnozę problemów rodzin z terenu gminy Zarzecze.

## **I. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Zarzecze**

Na dzień 31.12.2010r. Gmina Zarzecze liczyła 7282 mieszkańców, zaś na dzień 31.12.2011r. – 7264. Z przedstawionych danych wynika iż w ciągu roku zmniejszyła się liczba mieszkańców o 18 osób.

Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Zarzecze zarejestrowanych z Powiatowym Urzędzie Pracy w Przeworsku na dzień 31.12.2010r. wynosiła 524 osoby (262 kobiet), z czego jedynie 39 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych (w tym 11 kobiet). Na dzień 31.12.2011r. liczba bezrobotnych wynosiła 563 osoby (280 kobiet) z czego 51 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych (w tym 11 kobiet). Analizując te dane wynika, iż liczba osób bezrobotnych na koniec 2011r. wzrosła w porównaniu z rokiem ubiegłym (o 39 osób).

W oparciu o posiadane dane z Policji Komisariatu Policji w Kańczudze w roku 2010 przeprowadzono 9 interwencji domowych, gdzie świadkami były dzieci, zaś w roku 2011 - 20 interwencji domowych. We wszystkich przypadkach została wdrożona procedura Niebieskiej Karty. Analizując te dane liczba interwencji znacznie wzrosła.

Zgodnie z posiadaną informacją z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Przeworsku z terenu gminy Zarzecze w roku 2010 pod nadzorem kuratora w związku z ograniczeniem władzy rodzicielskiej pozostawało 3 rodziny, zaś w 2011r. – 5 rodzin. Według danych wzrosła liczba rodzin objętych nadzorem kuratora.

Na podstawie danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Przeworsku wynika, iż liczba rodzin zastępczych w gminie Zarzecze w roku 2010 – to 1 rodzina, zaś w roku 2011 – 2 rodziny (1 spokrewniona, 1 niespokrewniona). Z terenu gminy Zarzecze nie umieszczono dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych ani też w innych placówkach wsparcia.

Z analizy danych GOPS w Zarzeczcu – wynika, że:

W roku 2010 z pomocy społecznej skorzystało 185 rodzin, zaś w roku 2011 – 198 rodzin.

Powody przyznania pomocy w roku 2010 to ubóstwo – 89 rodzin, bezrobocie – 97 rodzin, niepełnosprawność – 74 rodzin, długotrwała choroba – 62 rodziny, alkoholizm – 9 rodzin. Rodziny niepełne w roku 2010 – 19, wielodzietne – 47 rodzin. W roku 2010 liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej – 125 rodzin.

Powody przyznania pomocy w roku 2011 to ubóstwo – 85 rodzin, bezrobocie – 104 rodzin, niepełnosprawność – 86 rodzin, długotrwała choroba – 65 rodziny, alkoholizm – 8 rodzin. Rodziny niepełne w roku 2011 – 22, wielodzietne – 58 rodzin. W roku 2011 liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej – 145 rodzin.

Liczba dzieci objętych dożywianiem w szkołach w roku 2010 – 210 dzieci, zaś w roku 2011 – 228 dzieci. Na terenie gminy Zarzecze 7 punktów prowadzi dożywianie dzieci w formie

gorącego posiłku, jak również dożywiane są dzieci w szkołach ponadgimnazjalnych i innych placówkach w formie pełnego obiadu.

W ramach ustawy „Pomoc państwa wz dożywiania” była przyznawana pomoc w formie zasiłku celowego na zakup żywności w roku 2010 dla 101 rodzin, zaś w roku 2011 również dla 101 rodzin.

Świadczenia rodzinne na dzień 31.12.2010r. pobierało 551 osób, zaś na dzień 31.12.2011r. – 514 osób. Fundusz alimentacyjny na dzień 31.12.2010r. pobierało 22 osoby (liczba uprawnionych 39 dzieci), zaś na dzień 31.12.2011r. – 22 osoby (liczba uprawnionych 40 dzieci). Liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na dzień 31.12.2010r. – 45 osób, w tym na dzieci niepełnosprawne – 26, zaś na dzień 31.12.2011r. – 76 osób, w tym na dzieci niepełnosprawne – 32. Analizując powyższe dane wynika iż znacznie wzrosła liczba osób pobierająca świadczenie pielęgnacyjne.

Z otrzymanych danych z ZEAS w Zarzeczu wynika, że liczba uczniów w roku szkolnym 2010/2011 wynosiła 863, w tym w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego – 73 dzieci, szkoła podstawowa – 476 dzieci, gimnazjum – 314 dzieci. Liczba uczniów w roku szkolnym 2011/2012 wynosiła 836, w tym w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego – 81 dzieci, szkoła podstawowa – 460 dzieci, gimnazjum – 295 dzieci. Analizując powyższe dane wynika, iż liczba uczniów na terenie gminy Zarzecze zmalała.

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887 z późn. zm.),
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- c) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zarzecze na lata 2006 – 2012,
- d) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- e) ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
- f) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.).

### **Zasoby gminy Zarzecze w zakresie realizacji programu:**

Na terenie Gminy Zarzecze w budowę lokalnego systemu opieki nad dziećmi i rodzinami wymagającymi wielokierunkowej pomocy do jej realizacji przewiduje się:

- placówki oświatowe,

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu (GOPS), w tym Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK)
- Komisariat Policji w Kańczudze ,
- Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zarzeczcu (GKRPA)
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Przeworsku (PPP)
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przeworsku (PCPR)
- Powiatowy Urząd Pracy w Przeworsku (PUP)
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- zakłady opieki zdrowotnej,
- Gminne Centrum Kultury w Zarzeczcu (GCK)
- Gminne Centrum Sportu (GCS)
- Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Zarzeczcu (ZEAS)
- parafie.

## **I. Cel główny**

### **Wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Gminie Zarzeczcu.**

## **II. Cele szczegółowe**

### **1. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, w szczególności poprzez:**

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Realizatorzy/ Partnerzy</i>	<i>Wskaźniki</i>	<i>Uwagi</i>
1)	analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie	- GOPS,  - placówki oświatowe,  - Policja,	- liczba rodzin z dziećmi objętych pracą socjalną  - liczba dzieci objętych wsparciem  - liczba rodzin z dziećmi, w których były interwencje	
2)	zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pomocy i wsparcia asystenta rodziny	- GOPS	- liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem asystenta rodziny  - liczba zatrudnionych asystentów rodziny	(zatrudnienie asystenta w zależności od potrzeb)
3)	zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w	- GOPS, w tym PIK	- liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą psychologiczną	

	wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dostępu do poradnictwa specjalistycznego	- PPP - placówki oświatowe	terapeutyczną, prawną - liczba osób objętych wsparciem - liczba dzieci objętych wsparciem	
4)	możliwość utworzenia placówki wsparcia dziennego, gdzie dziecko w ramach wsparcia rodziny może zostać objęte dodatkową opieką i wychowaniem	Gmina Zarzecze	- liczba dzieci objętych wsparciem - liczba utworzonych placówek wsparcia dziennego	(utworzenie placówki wsparcia dziennego w zależności od potrzeb)
5)	objęcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pomocą rodziny wspierającej	Wójt Gminy Zarzecze	- liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą rodziny wspierającej	(rodziny wspierające w zależności od potrzeb)
6)	systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów i specjalności kontaktujących się z rodziną, w tym lekarzy i pielęgniarek świadczących usługi medyczne mieszkańcom gminy	- GOPS - placówki oświatowe - służba zdrowia - Policja	- liczba rodzin z dziećmi objętych monitoringiem przez pracowników socjalnych lub asystenta rodziny - liczba dzieci objętych monitoringiem przez pedagogów - liczba rodzin z dziećmi objętych monitoringiem przez pracowników służby zdrowia - liczba rodzin z dziećmi objętych monitoringiem przez policjantów	
7)	kontynuowanie specjalistycznego wsparcia w formie specjalistycznych usług opiekuńczych	- GOPS	- liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem w formie specjalistycznych usług opiekuńczych	
8)	aktywizacja zawodowa rodzin z dziećmi z problemem bezrobocia	- GOPS  - PUP	- liczba osób bezrobotnych, z którymi zawarto kontrakt socjalny - liczba osób bezrobotnych korzystających z pomocy - liczba osób zarejestrowanych - liczba osób uczestniczących	

			w kursach, szkoleniach, poradach z doradcą zawodowym - liczba osób, które podjęły pracę, w tym rozpoczęły działalność gospodarczej	
--	--	--	---	--

## 2. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, w szczególności poprzez:

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Realizatorzy/ Partnerzy</i>	<i>Wskaźniki</i>	<i>Uwagi</i>
1)	monitorowanie rodzin z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym przez pracowników socjalnych lub asystentów rodzinnych,	- GOPS,	- liczba rodzin z dziećmi objętych monitoringiem	
2)	zachęcanie dzieci z rodzin wieloproblemowych do uczestnictwa w koloniach, półkoloniach, oazach itp.	- GOPS - GKRPA  - inne instytucje (KRUS, GCK, placówki oświatowe, parafie)	- liczba dzieci uczestniczących w koloniach - liczba dzieci uczestniczących w koloniach - liczba dzieci uczestniczących	
3)	zachęcanie dzieci do aktywnego spędzania czasu wolnego organizowanego przez placówki oświatowe, kulturalne, parafie i inne	- placówki oświatowe - GCK - GCS - parafie	- liczba dzieci uczestniczących - liczba dzieci uczestniczących - liczba dzieci uczestniczących - liczba dzieci uczestniczących	
4)	wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dzieci	Gmina Zarzecze/ GOPS	- liczba rodzin z dziećmi	

## 3. Zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych, w szczególności poprzez:

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Realizatorzy/ Partnerzy</i>	<i>Wskaźniki</i>	<i>Uwagi</i>
1)	profilaktykę, edukację oraz wczesną interwencję w	- placówki oświatowe,	- liczba dzieci objętych wsparciem	



	rodzinach zagrożonych uzależnieniami	- Policja	- liczba dzieci objętych wsparciem	
--	--------------------------------------	-----------	------------------------------------	--

#### 4. Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin naturalnych, w szczególności poprzez:

Lp.	Zadania	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki	Uwagi
1)	koordynacja działań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dzieci i młodzieży	- GOPS	- liczba rodzin z dziećmi, w których założono Niebieską Kartę	
2)	współpraca członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy	- GOPS/ Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy	- liczba posiedzeń grup roboczych dot. rodzin z dziećmi, w tym zakończone procedury	

#### 5. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny:

Lp.	Zadania	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki	Uwagi
1)	zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej, między innymi poprzez przyznawanie zasiłków	- GOPS	- liczba rodzin z dziećmi, którym udzielono pomocy materialnej lub rzeczowej	
2)	finansowanie wydatków związanych z dożywianiem dzieci, szkół podstawowych i gimnazjalnych, jak również ponadgimnazjalnych w formie gorących posiłków na terenie placówek oświatowych,	- GOPS  - placówki oświatowe	- liczba dzieci objętych dożywianiem  - liczba dzieci zgłoszonych do dożywiania przez Dyrektora szkoły	

3)	zorganizowanie akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimę” - pomoc dzieciom w okresie przedświątecznym poprzez przekazanie paczek do rodzin wielodzietnych, niepełnych, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	- GOPS/ placówki oświatowe	- liczba rodzin z dziećmi, którym przekazano paczki - ilość (kg) zebranych produktów	
4)	możliwość skorzystania z Banku Rzeczy Używanych – odzież, obuwie, meble, sprzęt AGD (w przypadku nieodpłatnego przekazania)	- GOPS	- liczba rodzin, która skorzystała z Banku Rzeczy Używanych	
5)	pomoc w formie stypendiów szkolnych	- ZEAS	- liczba rodzin z dziećmi, którym przyznano stypendium	
6)	pomoc w formie wyprawki szkolnej zgodnie z obowiązującymi przepisami	- ZEAS	- liczba rodzin z dziećmi, którym przyznano wyprawek	

### III. Adresaci programu

Rodziny na terenie gminy Zarzecze wychowujące dzieci, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

### V. Realizacja programu

Koordinowanie i organizowanie działań w ramach Programu, inicjowanie nowych rozwiązań należy do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczu. Program realizowany będzie na terenie Gminy Zarzecze w latach 2012 – 2014. W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy wziąć pod uwagę uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji. Tak rozumiany program stanowić będzie pełne i kompleksowe ujęcie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

### VI. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Zarzecze, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł

### VII. Monitorowanie Programu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu w terminie do 31 marca każdego roku będzie przedstawiał Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji zadań określonych w Programie.

PRZEWODNICZĄCY  
RADY GMINY

*Izydor Pieniążek*